

Arhiv družboslovnih podatkov

Gradivo vezano na raziskavo
Zgodovina medijev, 2019: kulturna zgodovina Walkmana
ADP-IDNo: MEDZGW19

Načrt intervjuja in vprašalnik

ARHEOLOGIJA WALKMANA: Etnografija rabe Walkmana in intervju

Izvedli boste manjšo terensko raziskavo in pri tem uporabili dve metodi:

- opazovanje z udeležbo rokovanja opazovanca z walkmanom
- intervju s starejšo osebo o zgodovini walkmana oziroma o prenosnih medijskih aparatih ter o njenih/njegovih spominih na pojav tega medija, na rabe medija v vsakdanjem življenju oz. na prakse prenosnih medijev in na prehod z analognega na digitalne medije.

1) POTEK INTERVJUJA IN OPAZOVANJA Z UDELEŽBO

- Izbrali si boste enega izmed staršev (mamo ali očeta) ali teto, strica oziroma poiskali boste nekoga, ki je v svojem življenju uporabljal walkman.
- Povprašali ga/jo boste, če imajo doma še kak star walkman in avdiokasete, in ga prosili, da vam ga prinese.
- Nato ga boste seznanili s tehnologijo (mu dali v roke walkman) in ga pri tem opazovali. Prosili ga boste, naj vam pokaže, kako so oni to uporabljali. In z njim boste začeli pogovor. S pomočjo walkmana v rokah boste evocirali njihove spomine na to obdobje.
- Priporočljivo je, da si intervju snemate.
- Pred intervjujem si PRIPRAVITE VPRAŠANJA, zabeležite si okvirne teme, po katerih želite spraševati, a sogovorniku pustite zadosti maneverskega prostora, tako da lahko pogovor steče tudi v drugo smer.
- Pomembno je RAVNOTEŽJE MED VAŠIM VODENJEM POGOVORA IN SVOBODO INTERVJUVANCA, da lahko sam (re)definira tematiko in jo upove tako, kot želi sam – na tak način lahko dobite koristne informacije!
- Pogovor naj bo čim bolj 'naturalističen', torej podoben OBIČAJNEMU VSAKDANJEMU POGOVORU. Poskušajte med pogovorom ustvariti tako vzdušje, da se vaš sogovornik sprosti. Pred pogovorom pa sogovornika pripravite na temo, ustvarite vzdušje, da se bosta zamislila v tisti čas, po katerem ga sprašujete – začnite v smislu, da naj se poskušajo zamisliti v pretekle čase, ko so dobili prvi televizor/telefon oziroma ko so se z njim prvič seznanili itd.
- Med intervjujem vašega sogovornika nenehno opazujte, kaj dela z walkmanom in kako ga uporablja.

2) ZAPIS REZULTATOV - OPAZOVANJA ROKOVANJA OSEBE S TO NAPRAVO IN INTERVJUJA

- Po opravljeni terenski nalogi morate zapisati rezultate vaše raziskave – 1.) zapisujte podrobno, kaj je vaš sogovornik delal z walkmanom, kako ga je gledal, uporabljal, kaj je

z njim delal, kakšna čustva ste zaznali itd. 2.) Zapisati pa morate tudi intervju v obliki vprašanje-odgovor, in sicer, kaj vse sta se z intervjuvancem ob tem pogovarjala.

Krajša naloga naj obsega do največ štiri (tipkane) strani. Pisne naloge naj bodo jezikovno brezhibne, stilsko dodelane in vsebinsko smiselne. Upoštevati je potrebno še naslednja pravila: 1,5 razmika med vrsticami, font 12 TNR, na prvi strani naj bodo navedeni podatki o študentu/ki in nalogi (ime, priimek, smer in letnik študija, vpisna številka, elektronski naslov, pisna naloga, ki jo opravljate, in naslov naloge), na zadnji strani pa navedite tudi morebitno literaturo, če jo uporabljate.

3) SMERNICE ZA POGOVOR – NEKAJ MOŽNIH VPRAŠANJ

Vprašanja si pripravite vnaprej, a se vseeno prilagajajte toku pogovora.

a) INTERVJU VANCU DAJTE WALKMAN V ROKE IN NAJ VAM POKAŽE, KAKO GA JE UPORABLJAL, NAJ SI V SPOMIN PRIKLIČE SPOMINE RAB WALKMANA. O NJENIH/NJEGOVIH RABAH WALKMANA IN O ZGODBAH, KI SO SE PLETLE OKROG WALKMANA, SE POGOVARJAJTA.

b) SVOJEGA OPAZOVANCA TUDI POSLIKAJTE Z WALKMANOM V ROKI (FOTOGRAFIJE NAJ BODO ANONIMNE, BREZ OBRAZA ITD.), ZABELEŽITE IN POSLIKAJTE, KAJ VSE BO POČEL Z WALKMANOM, MEDTEM KO SE BOSTA POGOVARJALA.

1. Kdaj ste prvič dobili walkman? Kje ste pa prvič videli/slišali za walkmana? Kakšen vtis je na vas naredil prihod walkmana? Kdo je imel prvi v vaši bližini walkmana, kako ste to dojemali, kje ste ga videli? Kje ste kupili/dobili svoj prvi walkman? In kdaj približno?

2. Kdaj ste ga uporabljali? Sami ali v družbi, v svoji sobi ali tudi, ko so bili ljudje okoli vas? Ste ga poslušali izključno v hiši/doma ali tudi kje zunaj? Kam ste ga takrat dali, zatlačili za hlače, v žep, v torbico? Ste ga nesli kam ven ali ste ga uporabljali le doma? Ste ga poslušali čez dan ali zvečer pred spanjem? Ste ga nosili tudi v šolo, službo, kam drugam?

3. Kakšno glasbo ste poslušali? Ste poslušali le avdiokasete ali še kaj drugega prek walkmana (npr. radio)? Kam ste shranjevali avdiokasete? So vam bile avdiokasete všeč? Ste jih več poslušali na radiu ali na walkmanu? Koliko ste jih imeli? Se vam je to zdelo takrat kaj posebnega – imeti avdiokasete in jih poslušati prek walkmana? Kje ste jih nabavljali, ste jih snemali sami, od kod? Kaj ste največ snemali in kaj največ poslušali?

4. Kako ste takrat sprejeli to, da je walkman tehnologija, ki jo lahko nesete s sabo? Se vam je to zdelo kaj posebnega, kako in zakaj? Se vam je zdela to takrat napredna tehnologija? Zakaj, kakšne funkcije je imel walkman, ki jih drugi mediji prej niso imeli in ste jih vi izkoristili? Kako ste jih izkoristili? Se vam je zdelo kaj revolucionarnega na walkmanu? So bile kakšne posebne funkcije, gumbi na walkmanu, ki vam je omogočal nekaj čisto novega, kar do takrat pri drugih medijih niste poznali?

5. Kako so vaši starši in prijatelji gledali na to, da imate/poslušate walkman? Se vam je to zdelo nekaj posebnega? Je bilo kaj novega v walkmanu, kar ste z njim začeli uporabljati? Na primer,

da ste bili mobilni in ste ga poslušali? Opišite in pokažite, kakšne so bile te nove rabe, ki jih do prej niste poznali.

6. Kako ste takrat dojemali razliko med poslušanjem radia ali walkmana? Kaj ste rajši počeli, so bile kakšne razlike med njima za vas?

7. Ste se mlajši ločili od starejših po tej rabi walkmana? Kako so vaši starši sprejeli vašo rabo walkmana? So vam kaj prepovedovali? Ste se kdaj prepirali zaradi tega? Ste si kdaj naredili slušalke, da bi se ločili od staršev, sveta okoli vas in se zaprli v svoj svet? Kako ste to naredili, zakaj? Kakšna vaša zgodba v povezavi s tem? So ga vaši starši tudi poslušali, uporabljali? Zakaj ja, zakaj ne? Se vam zdi, da je bilo to takrat bolj stvar mladih? Zakaj ja, zakaj ne?

8. Se vam je takrat zdelo pomembno, kakšen je walkman, kakšne barve in oblike je? Katero znamko walkmana ste imeli? Je bilo to sploh pomembno? So bili kateri boljši od drugih, ste si želeli kaj boljšega? Ali je bilo le važno, da sploh imate walkman? Ste se kdaj pred kom postavljali in se važili z walkmanom? Ste se počutili kdaj kaj posebnega zaradi walkmana? Ste kdaj osvajali kakšnega fanta/punco z walkmanom?

9. Kaj pa slušalke? Se vam je zdelo, da morajo biti kaj posebnega ali pač take, kot so bile zraven? Ste si kupili kakšne posebne slušalke ali to takrat ni bilo pomembno?

10. Ste spremljali potem tudi razvoj te tehnologije? Ste poznali in imeli tudi discmana? Kaj pa mini walkmana ali discmana/cd-playerja? Kako ste ga polnili? Ste imeli kdaj s tem kakšne težave? Se vam je to zdel dober način polnjenja? So vam kdaj baterije stekle v walkmanu? Ali ste imeli kakšne prigode s tem? Kdaj in zakaj ste prenehali uporabljati walkman? Koliko let približno ste ga uporabljali?

11. Ali ste ga od samega začetka uporabljali kot mobilni/prenosni medij? Ste bili vi z njim mobilni ali ste ga poslušali bolj stacionarno? Ste ga dejansko nesli kam s sabo? Kako, kje, v torbici, v žepu, zatlačenega za hlače? Se vam je to zdela takrat kakšna prednost, da ga lahko nesete s sabo? Ste se počutili »kul« zaradi tega?

12. Kaj pa se vam je takrat zdelo pri walkmanu omejujoče, ali ste bili takrat povsem zadovoljni z njim? Kaj pa se vam je takrat zdelo revolucionanega na walkmanu? Ali vidite kakšne vzporednice med tem, kako ste takrat rabili walkman in kako danes rabite mobilni telefon ali iPod? Se še danes kdaj spomnite na walkmana? Bi ga še uporabljali in avdiokasete, zakaj ja, zakaj ne?

13. Se vam zdi kakšna raba katerega medija danes podobna temu, kakor ste vi takrat rabili walkmana? Katera, kako, zakaj? Ste z walkmanom seznanili svoje otroke? Ga še hranite za spomin, kaj pa avdiokasete?